

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІСТОРІЯ ФІНАНСІВ, ГРОШЕЙ ТА СТРАХУВАННЯ

спеціальність	072 фінанси, банківська справа та страхування	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	фінанси, банківська справа та страхування	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Жилякова Олена Валеріївна

Вища освіта – спеціальність «Фінанси і кредит»

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри фінансів та обліку

Досвід роботи – більше 22 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- незалежне професійне консультування учасників страхового ринку.

телефон	0506687083	електронна пошта	ovz1913@gmail.com	дистанційна підтримка	eFront
---------	------------	------------------	-------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: к.е.н., доцент, зав. кафедри Ставерська Тетяна Олександрівна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у майбутніх фахівців теоретичних знань з історії грошей, банківської справи та страхування для глибшого розуміння та об'єктивної оцінки політичних та економічних процесів, що відбуваються на сучасному етапі
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з історією виникнення та розвитком грошей, банківництва, страхових відносин та податкової системи у Стародавньому світі, середньовічній Європі, та України (ЗК08, ФК03, ФК05, ПР02, ПР04, ПР21) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • розуміння суті та передумов формування фінансів, як економічної категорії (ЗК08, ФК03, ФК05, ПР02, ПР04, ПР21) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • вивчення становлення грошового обігу і фінансів України під впливом країн-загарбників (ЗК08, ФК03, ФК05, ПР02, ПР04, ПР21) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • вивчення структури фінансової, грошової та кредитної системи незалежної України (ЗК08, ФК03, ФК05, ПР02, ПР04, ПР21) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120, годин): 24 годин лекції, 24 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ГРОШЕЙ, БАНКІВНИЦТВА, СТРАХОВИХ ВІДНОСИН ТА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Лекція 1.	Сутність та історичний характер фінансів	практичне заняття ПЗ 1	Сутність фінансів як економічної категорії.	Самостійна робота	Історико-суспільні передумови виникнення грошового обігу. Еволюційні форми фінансів. Концепції походження грошей, їх засновники. Особливості монет Аттики та Спарти. Система фінансового управління в Давньому Римі. Податки у період Хрестових походів.
Лекція 2.	Виникнення і розвиток грошей та фінансів у Стародавній Греції	ПЗ 2	Гроші Стародавньої Греції. Банківські операції, податки та зародження страхування.		
Лекція 3.	Основні етапи розвитку грошової та фінансової системи у Стародавньому Римі та їх характеристика	ПЗ 3	Основні монетні номінали. Особливості банківництва та податкової системи		
Лекція 4.	Грошово-банківське господарство та податки у Середньовічній Європі	ПЗ 4	Грошове господарство середньовічної Європи. Розвиток банківництва. Податки та розвиток страхування.		
Лекція 5.	Формування грошово-фінансової системи Київської Русі	ПЗ 5	Виникнення та еволюція гривні. Зародження кредитно-банківських відносин у Київській Русі.		

Модуль 2. СТАНОВЛЕННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ І ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Лекція 6.	Особливості грошей та фінансів у період існування Польсько-Литовської держави	ПЗ 6	Основні риси грошового обігу в Україні у XIV – першій половині XVII ст. Розвиток кредитних операцій на території Речі Посполитої. Податки Польсько – Литовської держави.	Самостійна робота	Особливості новгородсько-німецьких торговельно-грошових відносин Податкова реформа в Речі Посполитої. Оподаткування в добу Гетьманщини. «План фінансів» М. Сперанського. Грошовий обіг на окупованій території у період II Світової Війни. Організаційно-правові засади створення грошової системи незалежної України. Особливості процесу розбудови банківської системи незалежної України
Лекція 7.	Грошове господарство та фінанси козацько-гетьманської доби	ПЗ 7	Грошовий обіг в українському козацтві. Банківські інституції в Західній Україні.		
Лекція 8.	Грошова та фінансова системи України у складі російської імперії	ПЗ 8	Елементи грошового господарства на території українських земель у складі Російської імперії.		
Лекція 9.	Гроші та фінанси України у складі СРСР	ПЗ 9	Грошовий обіг на розділених українських землях. Грошовий обіг на українських теренах під час Другої світової війни. Грошовий обіг в СРСР після Другої світової війни. Банківська система СРСР. Податкова система СРСР. Страхування в СРСР.		

Лекція 10.	Формування грошової та фінансової систем незалежної України	ПЗ 10	Становлення грошової системи України після 1991 р. Особливості побудови банківської та податкової систем. Становлення страхової справи України.
------------	---	-------	---

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія грошей і фінансів / Колесников О.В., Бойко Д.І., Коковіхіна О.О.; Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 140с. 2. Історія грошей та кредиту / Прядко В.В., Сайко М.М.; Київ: Кондор, 2009. -508с. 3. Історія грошей і банківництва / Скоморович І. Г., Реверчук С. К., Малик Я. Й. та ін.; Київ: Атіка, 2004. - 340 с. 4. Історія грошей та фінансів / Колесников О. В., Бойко Д. І., Коковіхіна О. О. 2-ге видання виправлене та доповнене; Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 140 с 5. Історія фінансів /Т. О. Ставерська , Іванюта О. М. ; Харків : Видавець Іванченко І. С., 2013. – 83 с. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія фінансів, грошей та страхування: методичні вказівки до семінарських і практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня підготовки спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / О.М. Іванюта Харк. держ. ун-т харч. та торг. Харків, 2021. 68 с. 2. Історія фінансів, грошей та страхування: Іванюта О.М. Методичні рекомендації та комплекс завдань для дистанційного навчання та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня підготовки спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / О.М. Іванюта Харк. держ. ун-т харч. та торг. Харків, 2021. 79 с.
------------	---	------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.